

KRUSOVSZKY DÉNES

Ramszesz szeme

Az alagsorba egy meredek és meglehetősen szűk lépcső vezetett le, a házigazda arafelé terelt minket, menjetek csak, monda, nézzetek körül, már vannak mások is odalent. Nem mintha azonnal megbántam volna, de mégis, ahogy végignéztem az installáción, hirtelen megéreztem, hogy valami laza szövetű keserűség kezd komótosan szétáradni bennem. Ez volt az újságíró konferencia zárónapja, az utolsó délelőtti megbeszélésen már túl voltunk, én pedig eredetileg úgy terveztem, hogy az ebéd utáni szabad időt egyedül töltöm majd, céltalanul sétálva a városban, mielőtt ismét csatlakoznék a többiekhez a búcsú bulira. Mégis hagytam végül meggyőzni magam.

Hat napja voltunk New Yorkban, és a végeérhetetlen előadások, illetve az előadások utáni éjszakázások egy kissé mindenkit megviseltek már. A konferencia felémás volt, a téma, „A kulturális újságírás lehetőségei a 21. században”, úgy láttam, olyan nagyon senkit sem izgatott föl, és mindenki inkább a várost akarta bejárni éjjel-nappal. Híg, papírpoharas kávéinkkal végigültük persze az összes prezentációt és vitát, de késő délutánra ennek már alig maradt valami értelme. A körülöttem helyet foglalók közül az egyik sms-t írt, a másik a jegyzetfüzetébe rajzolgatott, a harmadik meg, mintha mi sem lenne természetesebb, az asztalára kiterített napilapot olvasta hümmögve. Éppen ezért kifejezetten ígéretesnek tűnt az utolsó, szabad nap, a szálloda előadótermében a szervezők mindenkinek külön-külön megköszönték a részvételt, aztán a másnapi, reptéri taxikról egyeztettek, csináltak néhány csoportképet, és ezzel készen is voltunk. A mi kis társaságunk – egy finn meg egy bahreini srác, egy portugál lány, Aníbal, az argentin képzőművészeti kritikus, meg én – rögtön le is váltunk a nagyobb csoportról és elindultunk, hogy végigsétáljunk az egykori magasvasút pályáján kiépített parkban. Érdekes kilátás nyílt róla a város délutáni életére, két emelet magasból minden enyhén távlatosabb lesz és a legegyszerűbb buszmegálló is egy fokkal drámaibbnak tűnik, a várakozók, fel- és leszállók körtáncával, mint amilyenek a járdaszintről általában látni lehet. Mire az egykori vágóhíd-negyedig legyalogoltunk, az idő is elment kissé, és meg is éheztünk, szóval azon a környéken néztünk étterem után, és végül a Varadero nevű kubai helynél állapodtunk meg. Én pikáns fűszerezésű, de a belefőzött kókusztej miatt mégis bársonyos bahamai szerzeteshal-levest rendeltem, és ez kifejezetten jó választásnak bizonyult, még az ára sem zavart volna, ha nem megy tele homokkal a cipőm, odabent ugyanis azzal volt felöntve bokáig a padló, hogy tengerparti hangulata legyen a vendéglőnek.

Amikor Aníbal a desszert közben előhozakodott a dologgal, először nem is vettem komolyan. Jó, de mi közöm van nekem ehhez, kérdeztem tőle, miután felvetette, hogy esetleg vele tarthatnék később egy vernisszázsra, amit az egyik régi barátja szervez. Gondoltam, érdekel, mondta, mert ez nem olyan flancos megnyitó, mint amikbe itt bele lehet futni, hanem az igazi, fiatal underground művészek bulija, ahová ismeretség nélkül nem jutnál be. Habár nem vagyok az az ember, aki folyton az igazinál is igazibbat, az elvontnál is elvontabbat keresi, tulajdonképpen mindig is inkább olyan voltam, aki beéri azzal, amit magának talál, abból próbál kihozni valamit, most egy kissé mégis elbizonytalanodtam. A többiek rögtön mondták Aníbalnak, hogy ők mindenképpen visszamennek pihenni az esti buli előtt a hotelbe, de rajtam megérezte, hogy hezitálok. Arra gondoltam, ha az ő ízlése közel áll az enyémhez, ami az elmúlt napok beszélgetéseiből már világos volt, a kiállítást pedig az ismerősei szervezték, akkor csak nem lehet érdektelen a dolog. Meg amúgy is, Aníbal négy évig lakott ebben a városban, azalatt bizonyára elég tapasztalatot szedett össze arról, hogy hová érdemes menni és hová nem. Miután végeztünk a sajtortánkkal, kimentünk az épület elé rágyújtani, és ott, amikor újra elkezdett győzködni, beadtam a derekam. A többiekkel megbeszéltünk egy időpontot és helyet a későbbi találkozóhoz, aztán elindultunk a metró felé.

Nem is értem, hogyan nézhettük el a vonalat, persze bonyolult a hálózat, de a mögöttünk lévő napokban, azt hittem legalábbis, már sikerült annyira kiismerni, hogy ne kövessünk el nagy hibát. Talán ott rontottuk el, hogy én túlságosan ráhagykoztam Aníbal helyismeretére, ő pedig az én magabiztosságomra, így egyikünk se figyelt oda, amikor felszálltunk. Menet közben meg annyira belemelegedtünk a beszélgetésbe, hogy már valahol Brooklyn Heights környékén jártunk, amikor feltűnt, hogy valami nem stimmel. A szerelvény falára rögzített térképről aztán hamar kiderült, hogy rossz irányba tartunk, úgyhogy a következő megállónál gyorsan leugrottunk, visszamentünk pár állomást, átszálltunk kétszer, végül nagy nehezen eljutottunk a DeKalb sugárúthoz. De akkor már félórás késésben voltunk, szóval ki kellett lépnünk, amivel nem is lett volna gondom, ha nem idegesített volna még mindig a cipőmben lévő homok, pedig már kétszer is kiráztam a talpbélést, de még így is éreztem a lábamhoz súrlódó szemcséket. Menet közben viszont legalább azt megtudtam, az elindulásunk óta megállás nélkül sztorizó Aníbaltól, hogy a kiállítás tulajdonképpen egyetlen, nagyméretű installáció lesz, amiről ugyan azt sem tudja, hogy ki készítette, viszont az ismerősei műteremházának alagsorában áll, mivel azt a helyiséget kéthavonta odaadják egy-egy környékbeli, feltörekvő művésznek. Ő azonban, ha őszinte lehet, mondta, nem is annyira az installáció meg a régen látott barátok miatt akar igazából odamenni, hanem azért, mert a volt csaja nyitja meg a kiállítást, akit azóta nem látott, hogy elköltözött a városból, amire egyébként a szakításuk miatt szánta el magát. Ennél a pontnál kicsit lelassítottam a lépteimet és idegesen rámeredtem, de hát, mondtam, ha erről van szó, akkor tényleg nem értem, engem mi a fenének rángattál ide. Nézd, kezdte, és megállt közben, azt gondoltam,

te vagy az egyetlen, aki megértené, hogy miért kell itt lennem, és azt is, hogy miért nem akartam egyedül jönni. Talán igazad van, válaszoltam erre, némiképp megenyhülve, de egyáltalán nem vagyok meggyőződve róla, hogy jól döntöttem. Aníbal elmosolyodott, minden szuper lesz, mondta, és finoman beleboksolt a vállamba, majd hozzátette, na gyere, aztán öles léptekkel elindult megint.

Elég lehangoló környéken jártunk, mindenfelé két-háromemeletes, ütött-kopott épületek álltak, az egyforma utcákban pedig fásultan görgette a szemetet a szokatlanul meleg októberi szél. A harmadik vagy negyedik sarok után végképp elveszítettem a fonalat, fogalmam sem volt már róla, hol lehetünk, szótlanul követtem csak Aníbal, aki időnként hátrafordulva ismételtette, mindjárt ott vagyunk. Végül megálltunk egy teljesen jellegtelen és a mellette állóktól semmiben sem különböző ház előtt, majd Aníbal kétszer, hosszan megnyomta a csengőt. A nyíló ajtóban egy köpcös, szakadt figura tűnt fel gyanakvó tekintettel, de ahogy Aníbal felismerte, rögtön elvigyorodott, aztán hosszan össze is ölelkeztek. Mint megtudtam, amikor kiszáratva bemutatkozott, Jacksonnak hívták, és ő volt a házigazda.

Odabent néhányan lézengtek csak, látszott, inkább egy összeszokott baráti társaságról van szó, mint vegyes megnyitó-közönségről, érezni lehetett a levegőben az otthonos lazaságot, ami egy olyan kívülállónak, amilyen én voltam, inkább feszélyező volt, mint kellemes. Mivel jobb ötletem nem támadt és elég kínosan éreztem magam, kitöltöttem egy nagy pohárral a konyhaasztalon álló nyitott vodkásüvegből, majd leültem az egyik félreeső sarokba. Azt próbáltam unalmamban kitalálni, hogy melyik lehet Aníbal volt csaja, de egyik lány sem tűnt esélyesnek valamiért. Elég jól elszórakoztattam magam ezzel, szóval nem voltam különösebben hálás, amikor a házigazda odajött és néhány lehangolóan érdektelen kérdés után elkezdett az alagsori lépcső felé terelni, aminek a tetejénél már ott állt Aníbal is. Mint megtudtam tőle, mégsem késtük le a megnyitót, hiszen még a volt csaja sem ért ide, nélküle pedig nem kezdik el. Remek, mondtam erre, majd előreengedtem, aztán összehúzza magam egy kicsit, mert csak úgy fértem át, én is leereszkedtem.

Egy nagy csomó, szabálytalan formában összehegesztett vasrúd adta az installáció alapját, ami a hófehérre meszelt falakkal és a szintén fehérre mázolt padlóval együtt nem is nézett volna ki rosszul. Ha hunyorogtam, olyan hatást keltett a szerkezet a háttérből kiemelkedő sötét kontúrájával, akár egy absztrakt grafika, de a rudak végeire felszúrt lilahagymáktól az egész zavarba ejtően dilettánsnak tetszett. A hagymákat vékony rézdrótokkal kötötték össze, egy pillanatra el is gondolkodtam rajta, ahogy gyerekkorom homályából hirtelen felmerült egy citromerőmű képe, hogy az installáció közepén álló elektromos berendezésnek ezek adják-e az erőforrást, de aztán észrevettem a gépből kiábrándítóan kilógó vezetéket, ami a sarokban lévő konnektorba volt bedugva. A padlót, és a szerkezet egy részét finom, habszerű fehér permet borította be, és nehéz, orrfacsaró oldószerzag terjengett a levegőben. Hárman voltak lent rajtunk kívül, egy huszonévesnek tűnő pár, akik ugyanolyan, vastagkeretes Ray-Ban szemüveget viseltek és éppen az egyik sarokba öntött, meg-

kövült gipszhalmot nézegették, meg egy harmincöt körüli, beesett szemű srác, aki festék és gipszfoltos kockás ingéből kikövetkeztethetően maga az alkotó lehetett. Néhány percig csöndesen, a falnak támaszkodva bámult lábai elé, aztán odalépett az egyik vasrúdról lecsüngő kapcsolóhoz, és tekert rajta egyet. A középre helyezett emelvényen álló gép ekkor fülsértő hanggal felbúgott, majd tölcészerű nyílásából pehelyként szálló, ragadós, fehér masszát kezdett szétfújni a teremben. Hátrébb kellett húzódnunk, különben beborított volna az anyag, ami, még úgy is, hogy megpróbáltuk ellegyezni magunk előtt, itt-ott beletapadt a hajunkba, felragadt a kabátunkra. A srác két perc után lekapcsolta a gépet, majd visszadőlt a falhoz, miközben a levegőben röpdőső foszlányok lassan, némán ráereszkedtek az installációra.

Oldalra néztem kíváncsian, hogy lássam, Anibal hogyan reagál a dologra, de nem sok mindent tudtam kiolvasni a gesztusaiból, jobbra-balra dülöngélt, különböző szögekből próbálta bemérni a konstrukciót összeszűkült szemekkel, grimasztalan, szakértői arccal. A fiatal pár nevetgélve bogarászta egymás hajából a fehér pamacsokat, a srác meg összekulcsolt kezekkel, a túlsó sarok felé bámulva álldogált, akár egy múzeumi teremőr. Ha már idáig eljöttem, gondoltam, legyen valami értelme, odaléptem a kockás ingeshez és megkérdeztem tőle, hogy ez az ő műve-e, aha, válaszolta flegmán, az enyém meg egy haveromé. És megkérdezhetem, folytattam, hogy van-e címe, van, felelte, az, hogy Ramszesz szeme, vagy az, tette hozzá némi hallgatás után, hogy Frankenstein utolsó lehelete, még nem döntöttük el, több verzió volt, végül ez a kettő maradt. Visszafordultam a szerkezet felé, de nem hagyott nyugodni a dolog, és mi a helyzet a hagymákkal, kérdeztem ismét, a srác erre előrelépett egyet és miközben a kézfejről kapargatta a festéket, rám se nézve mondta, hát nem is tudom, a hagyma egyszerre bonyolult és egyszerű, különben meg olyan, akár egy szemgolyó. Arra gondoltam, hogy nagyjából a banánon meg a répaféléken kívül a legtöbb gyümölcsre meg zöldségre rá lehetne fogni, hogy olyanok, mint egy szemgolyó, de ezt inkább nem mondtam meg neki. Helyette a drótokról kezdtem érdeklődni, meg a középre rakott gépről. Azt felelte, hogy nincs áram a drótokban, de szerették volna, ha van valami mechanikus, technikai összekötő a hagymák között, ami egyszerre néz ki elektromos vezetéknek és idegszálnak, a gép pedig az installáció lelke. Aha, mondtam erre, és mi ez a fehér cucc, ami kijön belőle, műhó, válaszolta, jó, makacszkodtam, de miért pont az, erre felvont szemöldökkel rám nézett és úgy nyögte ki, hogy finoman azt is érzem a feleletéből, elege van a faggatózásomból, azért mert pont passzol ide.

Azt hiszem Anibalnak is nagyjából annyira nyerte meg a tetszését a mű, mint nekem, legalábbis az, hogy amikor odaléptem mellé, nem mondott semmit, csak félrefordította a fejét mosolyogva, és meglapogatta a vállamat, erre utalt. A lépcső tetjére érve meglepve vettem észre, hogy egész tömeg gyűlt össze, míg odalent voltunk. Mindenféle vendégek álldogáltak kisebb-nagyobb csoportokba verődve, különféle italokkal a kézben, a lakás terét pedig betöltötte a beszélgetésekből, nevetgélésekből és koccintásokból összeálló különös, hullámzó ritmusú emberi zaj.

Mivel Aníbalt ismét szem elől vesztettem, odasétáltam ahhoz a sarokhoz, ahol korábban ültem. A helyemet elfoglalta ugyan egy lány, de a szék alatt még ott volt a poharam egy utolsó korty vodkával. Elnézést kértem tőle, majd lehajoltam az itallért, aztán ahogy ismét felegyenesedtem, már nyújtotta is felém a poharát, hogy koccintsunk. Cathy vagyok, mondta a szemembe nézve, de nem mosolygott közben. Bemutatkoztam neki, majd odahúztam egy széket mellé és leültem én is, közben észrevettem, hogy a vodkásüveg ott áll a lába mellett, ő pedig erre, gondolom meglátta, hogy az üveget nézem, rögtön megkérdezte, hogy kérek-e. Mindkettőnknek töltött, aztán megint koccintottunk, és egyszerre kiittuk az egészet, amitől végre elmosolyodott, és az újabb adagot már kérdés nélkül öntötte a poharamba. Nyilván rögtön észrevette az akcentusomat, úgyhogy egy ideig arról beszélgettünk, hogy honnan jöttem, mit csinálok itt, hogy tetszik a város így, első látásra, meg hasonlók. Aztán hallgattunk és ittunk megint, majd én kezdtem el faggatni, amiből gyorsan kiderült, hogy ő is valami művészféleség, mint, gondoltam, mindenki körülöttünk. Egy idő után az installációra terelődött a szó, megkérdeztem, hogy látta-e, mire azt felelte, hogy most nem, de amikor készült, akkor többször is megnézte, mert a volt pasija csinálta. Szóval a srác, aki lent kapcsolgatja a gépet az exed, kérdeztem, ja, már vagy egy éve ilyen hol igen, hol nem kapcsolatban vagyunk, mondta, most épp a nem fázisban. Erre hevesen bólogatni kezdtem, jelezve, tudom, hogy ez mit jelent, és valóban tudtam, nemrég mentem át egy hasonló magam is, igaz, szerencsére egész jól megúsztam. A lány különben kifejezetten szép volt, nem magazinborító-szép, hiszen volt valami szabálytalanság benne, de éppen ettől a szabálytalanságtól vált kiszámíthatatlanul vonzóvá. Ráadásul üdítően értelmesnek tűnt, bár ezt igyekezett valami erőltetett nyegleség mögé elrejtetni a külvilág elől.

Éppen ki akartam kérdezni, hogy pontosan mi a véleménye Ramszesz szeméről, amikor valaki egy pohár oldalát ütögetve csendre intette a társaságot. A hangja alapján úgy hallottam, Jackson, a házigazda az, arra kért mindenkit, hogy menjünk le az alagsorba, mert kezdődik a megnyitó. A terem elkezdett gyorsan kiürülni, egy pillanatra Aníbalt is láttam a lépcső felé igyekvők között feltűnni egy twiggy-frizurás lány mellett, de nekem nem volt már kedvem odalent nyomorogni, meg a vodka is hatott, úgyhogy amikor Cathy megkérdezte, hogy meghallgatom-e a beszédet, egy kurta és határozott nemmel feleltem. Jót nevetett ezen, de ő sem mozdult, és amikor ezt szóvá tettem, a vállát vonogatva csak annyit mondott, hogy marhára nem érdekli az egész. És az installációhoz mit szólsz, kérdeztem végül, hát, még elég kiforratlan, mondta, de van benne fantázia, a hagymákat meg különösen szépnek találom. Ezen meg én röhögtem egyet, mire válasz helyett kitöltött egy újabb vodkát, és csak miután megittuk, akkor kezdtünk el, félig-meddig viccelődve, spiccesen vitatkozni a dologról.

Persze nem tudtuk meggyőzni egymást, de jól szórakoztunk legalább, és olyan észrevétlenül telt közben az idő, hogy amikor ismét elkezdtek fölszivarogni az emberek, azt hittük, történt odalent valami, de aztán hamar rájöttünk, hogy ennyi volt

az egész. Tetszett nekem Cathy humora, különösen az, hogy minél részegebb lett, annál csípősebb poénokkal kísérve mutatta be nekem a körülöttünk tébláboló gyülekezet tagjait. Valóban egy nagy baráti kör volt ez, úgy tűnt, mindenki mindenkit ismer, és amikor a szakmai féltékenykedések és furkálódások után rátértünk a ki kivel dugott szakaszra, egy szétszalazhatatlanul bonyolult térkép rajzolódott ki a szemem előtt. Aníbalról és a csajáról is megtudtam néhány pikánsabb részletet, meg az is kiderült, hogy elég nagy a különbség aközött, ahogy Aníbal a metrón előadta a sztorit, illetve aközött, ahogy Cathy emlékszik rá. Miközben erről beszéltünk, beugrott, hogy lassan el kéne indulni, ha oda akarunk érni a többiekkel megbeszélte találkozóra. Közben a vodkánk is elfogyott, úgyhogy mondtam a lánynak, hogy szerzek magunknak valami italt, meg a barátomat is megkeresem, de mindjárt jövök, amire azt válaszolta vidáman, hogy menjek nyugodtan, ő nem mozdul innen.

Amitől félttem, bekövetkezett, Aníbalt nem találtam sehol, úgyhogy rászántam magam, hogy a konyhapultnak dőlve nagy hangon sztorizó Jacksontól kérdezzem meg, nem látta-e, bármennyire kínos is volt ez ott, a körülötte állók előtt. Azt felelte, szerinte kiment a hátsó udvarra, de nem biztos benne, hogy most zavarni kéne, erre persze hangos röhögéssel meg huhogással reagált a minket hallgató, szintén nem színjózan társaság. Egy nagyot fújtattam a levegőbe teátrálisan, mintha féltékeny házastárs lennék, csak hogy elvegyem a dolog életét, ami sikerült is, ismét jót nevettek körülöttünk az emberek, én meg közben elindultam a hátsó ajtó felé.

Rögtön megláttam őket, amint kiléptem, ott álltak a félhomályban, némán összeölelkezve, és ahogy szemem kezdte megszokni a kinti fényviszonyokat, azt is észrevettem, hogy a lány háta finoman rázkódik, pólóján keresztül kirajzolódó lapockái pedig, mintha csonkolt szárnyak lettek volna, ritmusosan verdestek a ruha szövete alatt. Ó bassza meg, gondoltam, ez nem néz ki túl jól, de nem tehettem mást, óvatosan pisszegni kezdtem, hogy jelezzem, ott vagyok. Egy idő után Aníbal felemelte a fejét a lány válláról, a szemembe nézett, és feltartott tenyerével mutatta, egy pillanat. Valamit a lány fülébe súgott, elengedte, és odasétált hozzám. Mi az, kérdezte, figyelj, mondtam, el kéne indulnunk, különben nem érünk oda. Gondterhelten végigsimította a homlokát, aztán a halántékát kezdte el dörzsölgetni, úgy mondta, nézd, én most nem mehetek el innen, te is látod. Közben fölnéztem a lányra, aki Aníbal nélkül is ugyanúgy állt, mintha moccanni sem bírna, de a verdesés továbbra is ott bujkált a pólója alatt. Elég ideges lettem, nem voltam felkészülve rá, hogy egyedül kell visszamennem, se térkép nem volt nálam, se bankkártya, ezeket otthagytam a szállodában délelőtt, a telefonom ráadásul valamiért nem bírt felcsatlakozni az itteni hálózatra, szóval csak az útlevelem meg hatvan dollár volt a zsebemben, illetve az a cédula, amire a találkozó helyszínét írtam fel. Bár legszívesebben leüvöltöttem volna a fejét, láttam, hogy ez sem változtatna semmin, csak még rosszabb lenne tőle a hangulat, úgyhogy szárazon annyit mondtam neki, hogy akkor én most megyek, vigyázzon magára, aztán megpaskoltam a karját, mire váratlanul, szorosán magához ölelt. Sírásszaga van, erre gondoltam, ahogy a vállának nyomó-

dott az arcom, aztán eszembe jutott, hogy az előbb még a lány feje volt ugyanezen a helyen, amitől, magam sem értem miért, hirtelen egészen megundorodtam. Gyorsan kibontakoztam az öleléséből, és elindultam befelé, de az ajtóból visszanézve még láttam, ahogy visszalép a lány elé és felveszik ugyanazt a pózt, amiben azelőtt álltak, hogy megzavartam őket.

A konyhaasztalon találtam egy másik felbontott vodkás üveget, aminek az alján még volt némi ital, ezt magammal ragadva visszasiettem a sarokba, ahol valóban ott ült Cathy, és amint észrevett, félrebillentett fejjel, széles, kissé deformált mosolyra húzta száját, mint aki nagyon örül a visszatérésemnek, és ez talán tényleg így is volt abban a pillanatban. Baj van, mondtam neki, miközben töltöttem, Aníbal meg a barátnője ott sírnak az udvaron, nekem viszont muszáj lenne elindulnom. Hirtelen Cathy arca is elkomorodott, lehúzta a vodkáját, és alig nyelte le, úgy kérdezte, hová megyek. Előkotortam neki a cetlit a címmel, ránézett, aztán fejcsóválva mondta, hát, ez nincs közel, már nem érsz oda, legfeljebb, ha fogsz egy taxit. A kurva életbe, mondtam, ez nagyon rossz hír, erre rám nézett, gondolkodott egy kicsit, majd azt mondta, ha megiszom veled még egy vodkát, segít odaérem.

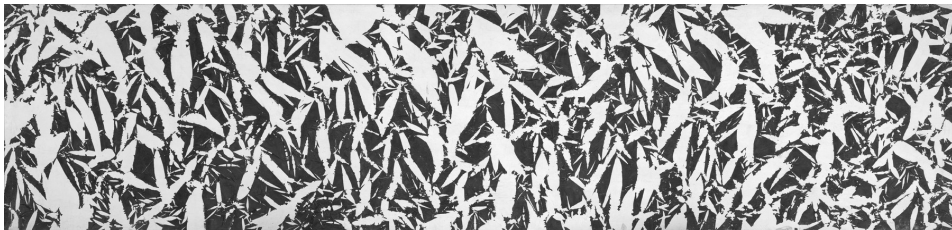
Az utcán már összekarolva mentünk végig, hangosan röhögve, hiszen szinte minden viccesnek és komolytalannak tűnt, ahogy ott részegen sétáltunk. Még a szegényes épületek is barátságosabb hangulatot árasztottak, mint amikor jöttünk, a jótékony sötétben pedig szinte eltűnt a szemem elől a formák kiábrándító monotonitása, ahogy a házfalak és kerítések tövébe összegyűlt szemét is. Azt továbbra sem tudtam, hogy hol vagyunk, de Cathy magabiztosan vezetett egyik sarokról a másikra, míg el nem értünk egy nagyobb kereszteződéshez, ahol némi várakozás után végül sikerült egy taxit leintenünk. Vele megyek, mondta a lány, igaz, ebben már szavak nélkül is biztos voltam. A sofőr, egy idősebb, turbános férfi volt, és annyira nem tudott angolul, hogy nem értette, amikor Cathy bement neki a címet, úgyhogy végül oda kellett adnom neki a cetlit, hogy arról olvassa le. A kocsiban ülve tovább beszélgettünk, Aníbalékról meg a bulizó társaságról, akiket hátrahagytunk, a brooklyni fiatal művészek zavaros párkapcsolati elképzeléseiről, a gyerekvállalás halogatásáról és arról, hogy az utóbbi időben mennyire belefáradt már abba, hogy egészen úgy érzi magát, hiába él New Yorkban, mintha egy pletykás kisvárosban kellene eltöltenie a napjait. Nem is emlékszem már, hogy ő mozdult-e felém, vagy én hajoltam őhöz, de egyik pillanatról a másikra elkezdtünk vadul csókolózni. Hiába ivott anynyi vodkát, nem volt alkohol íze, sőt, kifejezetten finom volt a szája, ahogy a nyelve egymás után többször nekinyomódott a szájpaddásomnak és szinte rátekeredett az enyémre, úgy éreztem, hogy az íze átáramlik belém, feltölt, és valahogy gyengéden ki is józanít. El sem akartam eresztetni a száját, szinte rászívódtam az ajkaira és csak arra a néhány pillanatra engedtem szabadon, amíg az arcát harapdáltam, hogy legyen ideje levegőt venni. Úgy tűnt, ő is élvezi, néha a fogai közé szorította a nyelvem, néha a nyakamba lihegett és közben jobb kezével erősen belemarkolt a combomba, aztán az oldalamba, majd ismét a combomba, egyre beljebb. Ha a telefonja

el nem kezd rezegni a zsebemben, valószínűleg egész úton abba se hagyjuk az ölelkézést, így is kellett egy kis idő, míg lelassultunk, majd elengedtük egymást, de akárki is kereste, nagyon kitartó volt.

Kissé távolabb csúsztam tőle, és hátradőltem az ülésen, egyre szélesebb és fényesebb utcákon haladtunk, mind magasabb házak között. Jólesett nézelődni is, a szám még mindig az ő ízével volt tele, a fejem pedig az előttünk álló órák lehetséges forgatókönyveivel. Ránéztem, összehúzódva, bal fülét befogva beszélt valakivel az ablakra tapadva, olyan halkán, egy szó sem jutott el hozzám. Megint a várost figyeltem egy darabig, olykor mintha Manhattan felhőkarcolóinak a fénye is fel-feltűnt volna a távolban. Ismét Cathyre pillantottam, ugyanúgy az ablak felé fordulva ült, összegörnyedve, de egy idő után észrevettem, hogy már nem telefonál. Amint rám nézett, rögtön láttam, hogy könnyes az arca, mi az, kérdeztem, mi a baj. Olyan hülye vagyok, mondta, és zokogni kezdett, olyan hülye, hülye, ezt ismételte és közben az öklével a térdét csapkodta. De hát mi történt, simítottam meg a vállát, amire még jobban összerándult, szinte görcsbe feszült a teste, úgy mondta, préselte ki a szavakat, ne haragudj rám, jó, nem akartalak megbántani. Nem tudtam mit kellene tennem, kérdezni se, hozzáérni se lehetett, csak a fejét rázta egyre, akármit mondtam és halkán, nyüszítve sírt. Aztán láttam, hogy felegyenesedik kicsit, a pulóvere ujjával letörli az arcát, majd hirtelen átkopog a sofőrnek a plexifalon, és a kisablakon átszól, elnézést, ki tudna tenni a sarkon. Miután kiszállt, visszanézett még rám egy pillanatra, de nem mondott semmit, csak tétován odaintett és becsapta az ajtót.

Különös súlya volt a csendnek, ami utána maradt, éreztem, beleprésem az ülésbe, összeszorítja a torkomat, mégis, maradt benne valami az ölelkézésünkből is, talán csak a forróság, ami még mindig átjárta a tagjaimat, miközben felhajtottunk a hídra. Gyönyörű volt, ahogy a pillérek között felbukkantak a folyó túloldalának hatalmas felhőkarcolói, mintha csak most nőnének ki a földből, szinte szikráztak a sötét égbolt moccsatlan háttére előtt. Teljesen beszippantott a látvány, csak amikor a híd lehajtójára fordultunk, akkor jutott eszembe, hogy mivel Cathy fizetés nélkül szállt ki, nincsen elég pénzem az útra. Átkopogtam én is a sofőrnek és egyszerű angolsággal, lassan, pontosan artikulálva a szavakat, megmondtam neki, hogy csak hatvan dollár van nálam. A fickó erre valami számomra ismeretlen nyelven üvöltözni kezdett és felemelt mutatóujjal hadonászott a levegőben, aztán angolra váltott és egymás után többször elismételte, hogy not enough. A lehajtó után nem sokkal, még a híd alatt félrehúzódott, és megint az ismeretlen nyelven kezdett magyarázni valamit idegesen forgolódva. Láttam, a taxiórát mutogatja, ami hatvanötnél állt, erre nem tudtam mit felelni, kimondtam többször, hogy sorry, really sorry, és átnyújtottam a bankjegyeket az ablaknyíláson. Egy legyintéssel elvette őket végül, én pedig kikászálódtam a kocsiból és az útszélen megvártam, míg hangos kerékcsikorgással el nem hajt. Nézttem utána, de percekkel később jutott csak eszembe, hogy nem adta vissza a cetlit, amire a találkozóink helyszíne volt felírva, aztán arra gondoltam, hiszen úgyis mindegy már, biztosan nem találnék ott senkit.

Amilyen ragyogó fénye van a városnak egy magasabb régióban, mélyen, a toronyházak tövében, vagy a rakpartok és a főutak mentén szinte áthatolhatatlanul be tud sűrűsödni a sötét. Körülnéztem, minden csupa rozsdá, csupa olajfolt volt, nagyritkán egy-egy kocsit erre kanyarodott, a reflektoraik fénye egy össze-vissza horpadozott elválasztó korlátot, kicsivel távolabb pedig egy néhány helyen már fel-feslett drótkerítést pásztázott végig. Elindultam az ellenkező irányba továbbra is a híd takarásában, és ahogy ott sétáltam, hirtelen megint úgy éreztem, mintha homok lenne a talpam alatt. Egy betonoszlophoz támaszkodva előbb az egyik, majd a másik cipőmet is lehúztam és fejfelé megütöttem őket. Valóban volt bennük némi homok, fejcsóválva szórtam ki magam elé, aztán hirtelen belém nyilallt, hogy van mögöttem valaki. És tényleg, egy hajléktalan volt az, már amennyire láttam, különös, szétfolyó sziluettje két hatalmas reklámszatyrot egyensúlyozva állt mozdulatlanul pár lépésnyire tőlem. Minden rendben uram, kérdezte, a hangja alapján fekete férfi, igen, feleltem, aztán eszembe jutott, hogy megkérdezzem, hol vagyok. Mintha hitetlenkedve kissé megcsóválta volna a fejét, legalábbis nekem úgy tűnt, miközben válaszolt, a Manhattan híd alatt, uram, mondta, aztán horkantva röhögött egyet, majd sarkon fordult és otthagytott. Próbáltam felidézni a térképet a fejemben, de ahogy ismét körülnéztem, hamar beláttam, sok választási lehetőségem nincs. Elindultam tehát abba az irányba, amerre a távolban a szállodámat sejtettem, majd ahogy ott gyalogoltam, a magasból leszűrődő fényben egyre finomabban kirajzolódó híd hatalmas, bonyolult, szinte már absztrakt acélszerkezetét figyeltem, és hirtelen elkezdtem érteni.

HANTAI SIMON:ETUDE (ETŰD),
1969, akril, vászon, 116×482 cm, magángyűjtemény. Az Archives Simon Hantai jóvoltából.